

ด่วนที่สุด

ที่ สม ๐๐๐๔/ ๖๓๘

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๔๒๒ ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กทม. ๑๐๓๓๐

๑๒ กันยายน ๒๕๕๑

เรื่อง ขอให้ยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑) หนังสือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ สม ๐๐๐๑/๔๙ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๘
๒) หนังสือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ สม ๐๐๐๑/๔๙ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย แถลงการณ์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรื่อง รัฐบาลต้องยุติการใช้ความรุนแรง และต้องตรวจสอบ ทบทวน ความชอบธรรม ความรับผิดชอบของรัฐบาล จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้มีข้อเสนอแนะต่อ รัฐบาลเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ เนื่องจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีข้อห่วงใยเกี่ยวกับผลเสียของการบังคับใช้พระราชกำหนดดังกล่าว ที่ไม่สอดคล้องกับหลักการพื้นฐานด้านสิทธิมนุษยชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่ประเทศไทยเป็นภาคี และตามหนังสือที่อ้างถึง ๒) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกรงว่ารัฐบาลอาจจะขยายพื้นที่ บังคับใช้พระราชกำหนดดังกล่าวให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เนื่องจากกำลังเผชิญกับการต่อต้านและการชุมนุม เรียกร้องต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งการขยายพื้นที่บังคับใช้พระราชกำหนดดังกล่าวจะเป็นการ ผลักไส และเปิดช่องทางให้มีพฤติการณ์ร้ายุทำทหายรัฐบาลขยายวงไปอีก จึงได้ยืนยันถึงผลเสียในเรื่อง ดังกล่าวมายังรัฐบาล ดังความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ติดตามสถานการณ์ความรุนแรงในขณะนี้ ด้วยความห่วงใยและวิตกกังวลในแนวทางแก้ไขปัญหาของรัฐบาล โดยแสดงจุดยืนที่เด่นชัดว่า ไม่เห็นด้วย และคัดค้านการใช้ความรุนแรง ไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากฝ่ายใดก็ตาม โดยได้มีแถลงการณ์ต่อสาธารณะเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๑ เรื่อง “รัฐบาลต้องยุติการใช้ความรุนแรง และต้องตรวจสอบ ทบทวน ความชอบธรรม ความรับผิดชอบของรัฐบาล” เพราะไม่ใช่หนทางแก้ไขปัญหา มีแต่ทำให้การชุมนุมและการต่อสู้ของ ประชาชนขยายตัวยิ่งขึ้น รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

นอกจากนั้น การเกิดเหตุการณ์ความรุนแรง ในช่วงเวลา ๐๑.๐๐ นาฬิกา ของวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๑ ทำให้เกิดความเศร้าเสียใจต่อการเสียชีวิตและบาดเจ็บของประชาชน ซึ่งเจ้าหน้าที่ทหาร และตำรวจได้ควบคุมสถานการณ์ความรุนแรงได้แล้ว แต่รัฐบาลกลับใช้เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุผล ในการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหา หากแต่การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินดังกล่าวและข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งประกาศเมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๑ มีแต่จะทำให้สถานการณ์เลวร้าย และเกิดความรุนแรงบานปลายยิ่งขึ้น เพราะส่งผลกระทบต่อระบบการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่มีการรับรองไว้ ทั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคี เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๓๙ ในประเด็นสำคัญ ดังนี้

๑. การห้ามมิให้มีการชุมนุมหรือมั่วสุมกัน ณ ที่ใด ๆ ตั้งแต่ ๕ คน ขึ้นไป หรือกระทำการใดอันเป็นการยุยงให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย ตามข้อกำหนดข้อ ๑ เป็นการจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง ฯ ข้อ ๒๑

๒. การห้ามเสนอข่าว จำหน่ายหรือทำให้แพร่หลายซึ่งหนังสือพิมพ์ หรือสื่ออื่นใดที่มีข้อความอันอาจทำให้ประชาชนหวาดกลัว หรือเจตนาบิดเบือนข้อมูลข่าวสาร ทำให้เกิดความเข้าใจผิดในสถานการณ์ฉุกเฉิน จนกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ตามข้อกำหนดข้อ ๒ เป็นการจำกัดเสรีภาพในการเขียน พิมพ์ โฆษณา และสื่อความหมายโดยวิธีอื่น ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๕ และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง ฯ ข้อ ๑๙

๓. การห้ามใช้ หรือกำหนดเงื่อนไขในการใช้เส้นทางคมนาคมหรือยานพาหนะ ตามข้อกำหนดข้อ ๓ เป็นการจำกัดเสรีภาพในการเดินทาง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๔ และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง ฯ ข้อ ๑๒

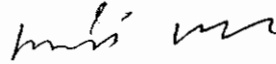
นอกจากนี้ การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินดังกล่าวยังทำให้การตรวจสอบการใช้อำนาจ และการกระทำของฝ่ายบริหารและเจ้าหน้าที่โดยองค์กรตุลาการไม่สามารถกระทำได้ เพราะพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ที่มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดดังกล่าว ไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ อันเป็นการเปิดช่องให้เจ้าหน้าที่อาจปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อผู้บริสุทธิ์ได้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงขอเสนอแนะต่อนายกรัฐมนตรีให้ยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร เพราะนอกจากจะยิ่งทำให้สถานการณ์เลวร้ายยิ่งขึ้นแล้ว ในประการสำคัญยังเป็นการละเลยและมองข้ามองค์กรหลักของประเทศ กล่าวคือ

บทบาทและความรับผิดชอบของรัฐสภาและนักการเมือง ซึ่งมีหน้าที่ถ่วงดุลอำนาจฝ่ายบริหารให้ใช้อำนาจรัฐตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ และถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณายกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในเขตท้องที่กรุงเทพมหานครโดยเร่งด่วน ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายเสน่ห์ จามริก)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักวิจัยและนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๑๙ ๒๙๘๐ ต่อ ๕๐๒๙

โทรสาร ๐ ๒๒๑๙ ๒๙๗๒

ที่ นร ๐๔๐๔/๖๙๐๓

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
เลขที่.....
วันที่ 29 ก.ย. 2551
เวลา.....

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ กันยายน ๒๕๕๑

เรื่อง ขอให้ยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร

กราบเรียน ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ สม. ๐๐๐๔/๒๗๘
ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาประกาศ เรื่องยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร
ประกาศ ข้อกำหนด และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

ตามหนังสือที่อ้างถึง ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีหนังสือกราบเรียน
นายกรัฐมนตรีพิจารณายกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร เนื่องจากประกาศ
สถานการณ์ฉุกเฉินดังกล่าวของรัฐบาล อาจทำให้ปัญหาสถานการณ์การชุมนุมทวีความรุนแรงบานปลายยิ่งขึ้น
และส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมหลายประการ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีขอเรียนว่า รัฐบาลได้มีประกาศยกเลิกสถานการณ์ฉุกเฉินในเขต
ท้องที่กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่ง
มาพร้อมนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

เรียน เลขาธิการ กคต.

เพื่อโปรด ☒ ทราบ / นิตยภัต / น.น. / น.น. น.น.
☐ ลงใน น.น.
☐ อนุมัติ
☐ อนุญาต

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายเอนก เพิ่มวงศ์เสนีย์)

รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร
ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

(นางสุพัชฌา ลิ้มประพันธ์)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

สำนักประสานงานการเมือง 7551

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๔๐๖

โทรสาร. ๐ ๒๒๘๐ ๖๘๗๗

มอบ น.น. น.น.

(นางสุพัชฌา ลิ้มประพันธ์)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

(นางอรินณพงศ์ สุตรสุคนธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๑๓ ก.ย. ๒๕๕๑

ประกาศ

เรื่อง ยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร
ประกาศ ข้อกำหนด และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

ตามที่ได้มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อใช้มาตรการต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ เข้าดำเนินการควบคุม ระวังยับยั้ง และแก้ไขปัญหาคความวุ่นวาย ซึ่งนำไปสู่ความไม่สงบเรียบร้อยภายในกรุงเทพมหานคร นั้น โดยที่ปรากฏว่า ในปัจจุบันสถานการณ์อันเป็นเหตุให้มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินนั้นอยู่ในภาวะที่เจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐสามารถใช้มาตรการตามกฎหมายต่าง ๆ เข้าควบคุม ระวังยับยั้ง และแก้ไขปัญหาดได้ตามปกติแล้ว

ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคสาม แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย นายกรัฐมนตรีจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

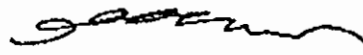
ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑

/ข้อ ๒ บรรดา ...

ข้อ ๒ บรรดาประกาศ ข้อกำหนด และคำสั่ง ที่ออกตามพระราชกำหนด
การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ อันเนื่องจากได้มีประกาศสถานการณ์
ฉุกเฉินในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้เป็นอันสิ้นสุดลง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑

(นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์)

รองนายกรัฐมนตรี

ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกรัฐมนตรี